

بررسی ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه ایران از دیدگاه مدیران و

دبیران

Management System Features in Secondary Schools of Iran from the Teachers and Principals' Viewpoints

دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۱۰/۲۶؛ دریافت نسخه نهایی: ۱۳۹۶/۱۱/۲۶؛ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۱۱/۳۰

A. Bozorgi baei (P.h.d.) & E. Salehi Omran (P.h.d.)

Abstract: This study aimed to examine the management system features in the secondary schools of Iran from the viewpoint of teachers and principals. This research is considered as survey in terms of objective, methodology and description. The statistical population included 538469 teachers and principals of all the secondary schools in Iran, among which 384 subjects were selected based on Krejcie and Morgan table (1970) by multi-stage cluster random sampling method. A researcher-made questionnaire was used to collect data. This questionnaire included 72 questions and 14 components of collaborative leadership styles, foresight, change management, communication management, personality traits, concentration and deconcentration, flexibility, scientific theories, organizational trust, information and communication technology, productivity, psychological skills, social status and open system. The face and content validity of the tool was confirmed by the experts and its reliability was also confirmed using the Cronbach's alpha coefficient test ($\alpha = 0.84$). T-test and structural equations were used to analyze the obtained data. The results showed that the status of management system features (collaborative leadership styles, foresight, change management, communication management, personality traits, concentration and deconcentration, flexibility, scientific theories, organizational trust, information and communication technology, productivity, psychological skills, social status and open system) in secondary schools of Iran is higher than average.

علی اصغر بزرگی‌بایی^۱ و ابراهیم صالحی عمران^۲

چکیده: هدف از این پژوهش، بررسی ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه ایران از دیدگاه مدیران و دبیران بود. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش، توصیفی از نوع زمینه‌یابی بود. جامعه آماری آن را کلیه دبیران و مدیران رسمی مدارس متوسطه ایران به تعداد ۵۳۸۴۶۹ نفر تشکیل می‌دادند که براساس جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) تعداد ۳۸۴ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای خوشه‌ای چندمرحله‌ای به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه محقق ساخته با ۷۲ سوال و ۱۴ مولفه «سبک رهبری مشارکتی، آینده‌نگری، مدیریت تغییر و تحول، مدیریت ارتباطات، ویژگی‌های شخصیتی و فردی، تمرکز و عدم تمرکز، انعطاف‌پذیری، تئوری‌ها و نظریات علمی، اعتماد سازمانی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، بهره‌وری، مهارت‌های روانشناختی، جایگاه و منزلت اجتماعی و سیستم باز» استفاده شده است. روایی صوری و محتوایی ابزار به تایید متخصصان رسید و پایایی آن با استفاده از آزمون ضریب آلفای کرونباخ $\alpha = 0.84$ بدست آمد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های t تک نمونه‌ای و معادلات ساختاری استفاده شده است. نتایج نشان داد که وضعیت ویژگی‌های سیستم مدیریت (سبک رهبری مشارکتی، آینده‌نگری، مدیریت تغییر و تحول، مدیریت ارتباطات، ویژگی‌های شخصیتی و فردی، تمرکز و عدم تمرکز، انعطاف‌پذیری، تئوری‌ها و نظریات علمی، اعتماد سازمانی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، بهره‌وری، مهارت‌های روانشناختی، جایگاه و منزلت اجتماعی و سیستم باز) در مدارس متوسطه ایران بالاتر از متوسط است.

Key words: management system, principals, secondary schools, teachers.

کلیدواژه‌ها: سیستم مدیریت، مدارس متوسطه، مدیران، دبیران.

۱. نویسنده مسئول: دکتری مدیریت آموزشی و مدرس دانشگاه فنی و حرفه‌ای bozorgibaei@yahoo.com

۲. استاد گروه علوم تربیتی دانشگاه مازندران. edpes60@hotmail.com

مقدمه

مدیریت از مهم‌ترین تلاش‌های انسانی در حیات اجتماعی بشر است. جوامع بشری از مجموعه‌ای از سازمان‌ها با اهداف مختلف تشکیل می‌شود که هر کدام وظایفی را انجام می‌دهند. زمانی جامعه به اهداف مورد نظر می‌رسد که همه سازمان‌ها با انجام وظایف و برنامه‌ها به اهداف سازمانی نایل آیند. در همه سازمان‌ها از جمله سازمان آموزش و پرورش مهم‌ترین رکنی که برای رسیدن به اهداف تأثیرگذار می‌باشد مدیریت است (ایمانی، ۱۳۹۱). هرسی و بلانچارد^۱ (۱۹۹۶) اظهار می‌دارند که سازمان موفق مشخصه‌ای دارد که به وسیله آن از سازمان ناموفق شناخته می‌شود و آن چیزی نیست جز «مدیریت و رهبری پویا و اثربخش» (براون و میلیتو^۲، ۲۰۱۶). مدیریت در آموزش و پرورش با توجه به گستردگی و اهمیت این سازمان و نقش بنیادی آن در توسعه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (پیریانی و نیکنلمی، ۱۳۹۶). چرا که اگر قرار باشد در نظام آموزش و پرورش تحولی صورت بگیرد، این تحول باید از مدیریت نظام آغاز شود. گسترش همه‌جانبه سازمان‌های آموزشی لزوم برخورداری از مدیران ماهر و توانمند را در به کارگیری دانش و تجربه تخصصی دوچندان کرده؛ بنابراین در محیط‌های آموزشی به‌ویژه در مدارس به مدیرانی نیاز است که بتوانند درست تصمیم بگیرند، راه حل‌های خلاقانه‌ای برای مسائل ارائه کنند و در مقابل کار خود پاسخگو باشند (فرح‌بخش و همکاران، ۱۳۹۶).

مدیریت در مدارس به ویژه در مقطع متوسطه دارای اهمیت دوچندانی است؛ چرا که دوره متوسطه به دو دلیل دارای اهمیت است. یکی اینکه بخش عمده دانش‌آموختگان این دوره مستقیماً وارد بازار کار شده و احتمالاً فرصت دیگری برای دریافت آموزش رسمی در اختیار نخواهند داشت. دوم اینکه پذیرفته‌شدگان کنکور دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی را دانش‌آموختگان این دوره تشکیل می‌دهند (عداللهی، ۱۳۹۳). لذا کمیت و کیفیت آموزش اثر مستقیمی بر برون‌داد این دوره خواهد داشت. از آنجا که صلاحیت‌ها و توانمندی‌های مدیران مدارس بر موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان مؤثر است؛ برون‌داد آموزش دیدگان دوره متوسطه، تأمین نیاز بازار کار و نیز آموزش عالی را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد.

صاحب‌نظران علم مدیریت، بر این باورند که انتخاب مدیران کاردان، مطلع و آگاه که دارای قابلیت‌های بینشی، توانشی و شخصیتی باشند، در ایفای نقش مهم مدیریت آموزشی در مدارس متوسطه، امری اساسی است. بنابراین، ضروری است به ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه از جمله، ویژگی‌های شخصیتی مدیران، سبک رهبری مشارکتی، مدیریت تغییر و تحول،

مدیریت ارتباطات و ... توجه گردد (مشایخی، خلخالی و فرج‌الهی، ۱۳۸۹). چرا که در آموزش و پرورش، مدیریت مدرسه را مهم‌ترین عامل تغییر و نوآوری در امر آموزش و پرورش می‌دانند، زیرا امر تدریس و یادگیری که محور تمامی فعالیت‌های آموزش و پرورش است به‌گونه‌ی عمده در مدرسه صورت می‌گیرد (نیکنامی و همکاران، ۲۰۰۹).

مدیریت در دستگاه آموزش و پرورش نقش حیاتی در تحقق اهداف تعلیم و تربیت دارد که توسط محققان مختلفی مورد بررسی قرار گرفته است. اشرفی و زین‌آبادی (۱۳۹۶)، در پژوهشی با عنوان «وظایف مدیران مدارس در جهت تقویت و توسعه کامیابی شغلی معلمان: پژوهشی ترکیبی» نشان دادند که ابعاد ششگانه وظایف مدیران مدارس (برانگیختن معلمان، ایجاد فرصت‌هایی جهت دانش‌افزایی، جو و فضای مدرسه، امکانات آموزشی، دادن فرصت انتخاب و ایفای الگوی نقش) به‌طور معناداری بالاتر از متوسط ارزیابی شد. هم‌چنین مدل ارائه شده دارای برآزش مناسب می‌باشد. پیریائی و نیکنامی (۱۳۹۶)، در پژوهشی با عنوان «ارائه مدلی برای بهبود نظام انتصاب و ارتقای مدیران آموزش و پرورش» نشان دادند که؛ معیارهای انتصاب و ارتقای مدیران به ترتیب عبارت‌اند از: ویژگی‌های مدیریتی، ویژگی‌های تخصصی، ویژگی‌های عمومی و ویژگی‌های عملکردی. حاجی‌پور عبائی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان «تبیین مدل بومی مدیریت مدارس متوسطه استان کرمان» نشان دادند که؛ مدیریت مدارس از نظر ۵ مولفه اصلی این مدل شامل کارکردها، دانش، مهارت‌ها، اخلاق حرفه‌ای و ویژگی‌های شخصیتی و اخلاقی، تنها در دو بعد اخلاق حرفه‌ای و ویژگی‌های شخصیتی و اخلاقی نمره‌ای بالاتر از متوسط کسب کرده و در سه بعد دیگر نمره کسب شده پایین‌تر از میانگین می‌باشد. لبادی و آقاعلی‌خانی (۱۳۹۱)، در پژوهشی با عنوان «عوامل مؤثر بر شایستگی و صلاحیت مدیران مدارس راهنمایی و متوسطه شهرستان ملارد» نشان دادند که همه مؤلفه‌های (شخصیت، آگاهی و دانش، نگرش و ارزش، مهارت، فرهنگ سازمانی و سایر عوامل) از عوامل مؤثر بر صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران مدارس به‌شمار می‌روند. حسین‌نژاد درزی (۱۳۹۱)، در پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه‌ی سبک شخصیتی مدیران با سبک‌های مدیریت آموزشی در مدارس ابتدایی» نشان داد که؛ بین سبک شخصیتی مدیران با سبک‌های مدیریت آموزشی در مدارس ابتدایی رابطه معناداری وجود دارد. موسی‌خانی، حمیدی و نجفی (۱۳۸۹)، در پژوهشی با عنوان «الویت‌بندی عوامل مؤثر بر عملکرد مدیران آموزش و پرورش با استفاده از فنون تصمیم‌گیری چندگانه» نشان دادند که مهارت‌های رهبری مهم‌ترین بعد مؤثر بر عملکرد مدیران آموزش و پرورش بوده است. آقاحسینی، سبحانی نژاد و عابدی (۱۳۸۵)، در پژوهشی با عنوان «عوامل مؤثر بر اثربخش‌سازی مدیریت مدارس دوره متوسطه از دیدگاه مدیران و دبیران» نشان دادند که از دید پاسخگویان کلیه عوامل مورد بررسی

ویژگی‌های فردی مدیران، تقویت برنامه‌های آموزشی، اداره کیفی مدرسه و ارزیابی مستمر) در سطح بالاتر از متوسط بر اثربخش‌سازی مدیریت مدارس تأثیر داشته است.

پژوهش‌هایی نیز در زمینه مدیریت مدارس در خارج از کشور انجام شده است از جمله: رستون^۱ (۲۰۱۵)، در پژوهشی با عنوان «استانداردهای حرفه‌ای مدیران مدارس در برنامه توسعه حرفه‌ای» نشان داد که، مهم‌ترین استانداردهای حرفه‌ای مدیران مدارس در برنامه توسعه حرفه‌ای، شامل: مأموریت، چشم‌انداز و ارزش‌های بنیادی رهبری آموزشی، اخلاق‌مداری و رعایت هنجارهای تخصصی، عدالت‌سازمانی و پاسخگویی، برنامه آموزشی و درسی، آموزش و شیوه‌های ارزیابی، فرایند مراقبت و حمایت از دانش‌آموزان، ارتقای قابلیت‌های حرفه‌ای کارکنان مدرسه، تدوین برنامه‌های حرفه‌ای برای معلمان و کارکنان، بکارگیری و استفاده از ظرفیت‌های خانواده‌ها و انجمن‌های مربوط به مدرسه، پژوهش‌مداری و رعایت اصول مدیریت و بهبود همه جانبه مدرسه می‌شود. ان‌جی و چان^۲ (۲۰۱۴)، در پژوهشی با عنوان «بررسی توسعه حرفه‌ای مدیران مدارس» نشان دادند که، در برنامه توسعه حرفه‌ای مدیران مدارس، مواردی هم‌چون مهارت‌های بین فردی، مدیریت بحران، مدیریت صحیح منابع و اطلاع از آیین‌نامه‌های آموزشی در اولویت کار قرار دارد. ابوجراد^۳ (۲۰۱۰)، در پژوهشی با عنوان «رابطه صفات شخصیتی مدیران و رهبران با اثربخشی و موفقیت آن‌ها» نشان داده است که اساساً مدیران موفق از صفاتی چون قاطعیت، اعتماد به نفس و توانایی لازم در انجام امور برخوردارند. مک دنیل^۴ و همکاران (۲۰۰۹)، در پژوهشی با عنوان «ارتباط سبک رهبری مدیران با سلامت عمومی مدیران و کارکنان» نشان دادند؛ مراکز که سبک رهبری مدیران آن‌ها متکی بر حس اعتماد، همدلی و روابط صمیمانه و مشارکت‌جویانه بود، سلامت عمومی مدیران و کارکنان آن‌ها به‌طور معناداری بالاتر از سایر دانشکده‌های پزشکی بوده است. کرسنتیا توماس و ویجی پاندی^۵ (۲۰۰۷) در پژوهشی با عنوان «بررسی ارتباط بین شخصیت و کارایی مدیریتی» نشان دادند که بین شخصیت و کارایی مدیران رابطه وجود دارد. آرنولد^۶ و همکاران (۲۰۰۷)، در پژوهشی با عنوان «نقش سبک رهبری مشارکتی در بهزیستی روانی و جسمانی مدیران» نشان دادند که سبک رهبری مشارکتی باعث ایجاد احساس سودمندی و موثر بودن در پیشبرد اهداف سازمان در مدیران و در نتیجه موجب ارتقاء بهزیستی روانی و جسمانی در آن‌ها می‌گردد. دفنلدنز^۷ (۲۰۰۵) در پژوهشی با عنوان

1. Reston

3. Abujarad

5. Crescentia Thomas and Vijay Pandey

6. Arnold

7. Ned Felandes

2. Ng & Chan

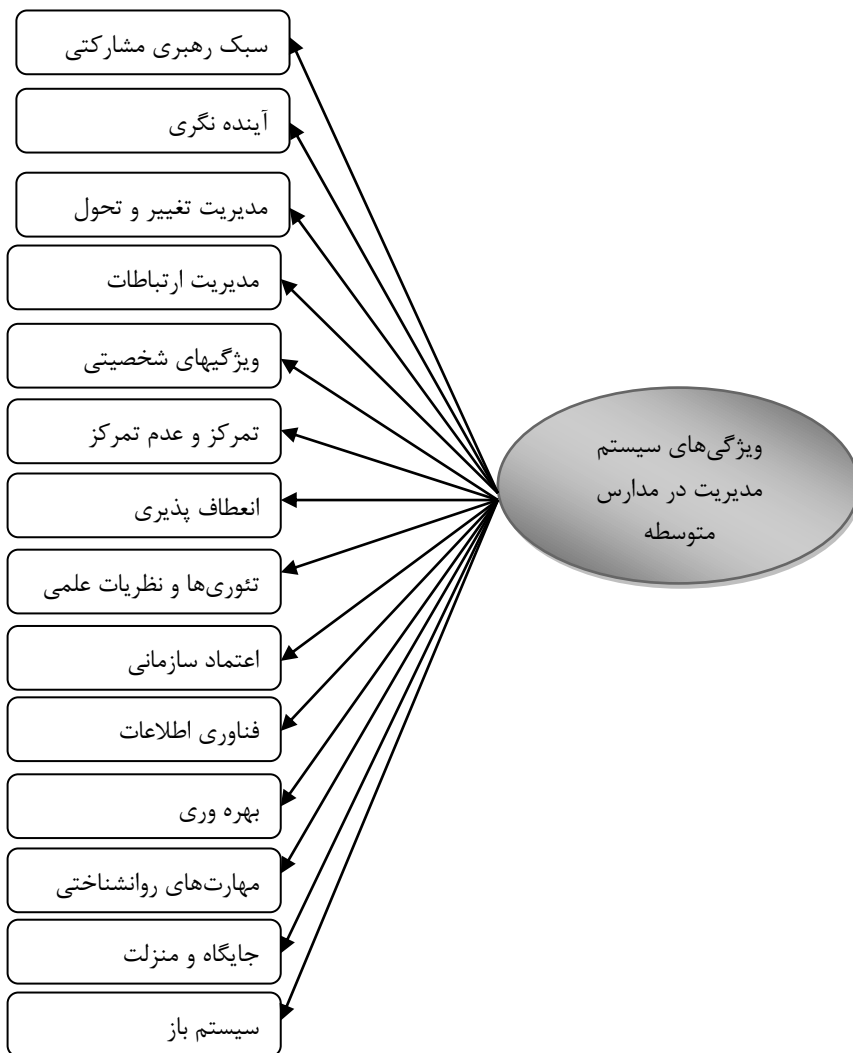
4. McDaniel

«تاثیر سبک‌های مدیریتی بر کنش متقابل معلم و دانش‌آموزان» نشان داد آن دسته از معلمانی که با روش مشارکتی تدریس می‌کنند کارایی بیشتری نسبت به معلمانی که با روش آمرانه تدریس می‌کنند، دارند وی دلیل این امر را فعال بودن دانش‌آموزان در جریان آموزش و مشارکت در تدریس می‌داند و بوشمن و همکاران^۱ (۲۰۰۱)، در پژوهشی با عنوان «شاخص‌های مدیران موفق در مدارس» نشان دادند که شاخص‌هایی مانند ارتباطات بین مدرسه و جامعه، مشارکت دادن فعالانه کارکنان مدرسه در برنامه‌ریزی‌ها، نرخ موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان، ارائه روش‌های آموزشی کارآمد و تأکید بر روش تدریس فعال باید به‌عنوان شاخص‌های ارزیابی مدیر مدنظر قرار گیرد.

بنابراین با توجه به اهمیت کارکرد مدیریت در مدارس، به‌ویژه در مقطع متوسطه و نیاز بازار کار به افراد ماهر و شایسته، مقتضی است ویژگی‌های مدیریتی مدارس در مقطع متوسطه در معرض پرسش قرار گیرد، تا ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه مشخص شود؛ چرا که مدیریت این مدارس نقش بسیار مهمی در سیستم آموزش و پرورش برعهده دارند. هم‌چنین با توجه به اینکه تاکنون پژوهشی در زمینه ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس انجام نشده است، انجام این پژوهش ضروری است. لذا هدف از پژوهش حاضر، بررسی ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه ایران از دیدگاه مدیران و دبیران است.

مدل مفهومی پژوهش

با توجه به مبانی نظری و تجربی پژوهش مدل زیر به‌عنوان مدل مفهومی پژوهش در نظر گرفته شده است.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

سوال‌های پژوهش

سوال اصلی: وضعیت ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه ایران چگونه است؟

سوال‌های فرعی:

۱- وضعیت سبک رهبری مشارکت جویانه در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟

۲- وضعیت آینده‌نگری در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟

- ۳- وضعیت مدیریت تغییر و تحول در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۴- وضعیت مدیریت ارتباطات در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۵- وضعیت ویژگی‌های شخصیتی و فردی در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۶- وضعیت تمرکز و عدم تمرکز در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۷- وضعیت انعطاف‌پذیری در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۸- وضعیت تئوری‌ها و نظریات علمی در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۹- وضعیت اعتماد سازمانی در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۱۰- وضعیت فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۱۱- وضعیت بهره‌وری در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۱۲- وضعیت مهارت‌های روانشناختی در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۱۳- وضعیت جایگاه و منزلت اجتماعی در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟
- ۱۴- وضعیت سیستم باز در سیستم مدیریت مدارس متوسطه چگونه است؟

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع زمینه‌یابی است که با رویکرد آمیخته (کمی و کیفی) انجام شد. جامعه آماری آن را کلیه دبیران و مدیران رسمی مدارس متوسطه ایران به تعداد تقریبی ۵۳۸۴۶۹ نفر تشکیل می‌دهند که براساس جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) در سطح اطمینان ۹۵٪ و خطای اندازه‌گیری $\alpha=5\%$ در دو طبقه دبیران و مدیران تعداد ۳۸۴ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای خوشه‌ای چندمرحله‌ای به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند (جدول ۱).

جدول ۱. تعداد نمونه آماری به تفکیک گروه و جنسیت

جمع کل	خوشه										منطقه									
	جنوب			مرکزی				شمال												
۹ استان	هرمزگان	بوشهر	خوزستان	فارس	اصفهان	مرکزی	مازندران	سمنان	گلستان	استان										
۱۹۵۹۸۴	۱۷۶۵۹	۱۵۶۳۰	۲۰۶۳۹	۲۵۶۵۵	۳۷۶۵۳	۱۸۹۶۵	۲۲۳۶۵	۱۷۶۵۳	۱۹۷۶۵	جامعه										
۱	۰,۰۹	۰,۰۸	۰,۱۱	۰,۱۳	۰,۱۹	۰,۱۰	۰,۱۱	۰,۰۹	۰,۱۰	نسبت										
۳۸۴	۳۴	۳۱	۴۰	۵۰	۷۴	۳۷	۴۴	۳۵	۳۹	نمونه										
مدیر	دبیر	مدیر	دبیر	مدیر	دبیر	مدیر	دبیر	مدیر	دبیر	مدیر	دبیر	نمونه در طبقه								
۵۲	۳۳۲	۵	۲۹	۴	۲۷	۵	۳۵	۷	۴۳	۱۰	۶۴	۵	۳۲	۶	۳۸	۵	۳۰	۵	۳۴	تعداد

ابزار گردآوری اطلاعات:

الف) بخش کیفی: در قسمت کیفی برای گردآوری داده‌ها از دو ابزار استفاده شد: ۱- فیش‌برداری (از طریق مطالعه ادبیات پژوهش، فیش‌برداری اولیه، دسته‌بندی و جدول‌بندی مقدماتی انجام شد). ۲- از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با متخصصان، مؤلفه‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه شناسایی و تعیین شدند. فرآیند مصاحبه به این ترتیب بود که در هر جلسه‌ی مصاحبه، مصاحبه‌شوندگان با اهداف مصاحبه آشنا شدند. میانگین زمان هر مصاحبه ۳۰ دقیقه و نکات کلیدی هر مصاحبه توسط مصاحبه‌گر یادداشت‌برداری شد. به‌منظور کاهش تأثیر نحوه مصاحبه در ارایه اطلاعات، تمامی مصاحبه‌ها توسط شخص پژوهشگر انجام پذیرفت. پس از شناسایی مؤلفه‌ها از طریق مطالعه مبانی نظری و مصاحبه با متخصصان، پرسش‌نامه اولیه تهیه و طی سه مرحله تعدیل و اصلاحات لازم در آن به عمل آمد. از طریق این پرسش‌نامه، مؤلفه‌ها و شاخص‌ها مورد بررسی، اصلاح و تأیید نهایی قرار گرفتند.

در بخش کیفی ابتداء مصاحبه با ۸ نفر از خبرگان آغاز شد. نکات کلیدی مربوط به هر مصاحبه نیمه ساختار یافته، از طریق گوش دادن به مصاحبه‌های ضبط شده و مطالعه یادداشت‌برداری‌های حین مصاحبه به‌صورت مکتوب علامت‌گذاری شد، سپس نکته‌های کلیدی و اساسی از داخل هر مصاحبه استخراج شد. در ادامه با استفاده از دسته‌بندی نکات کلیدی در قالب اصطلاحات حرفه‌ای، برچسب‌گذاری لازم انجام شد. سپس اصطلاحات برچسب‌گذاری شده‌ی هر مصاحبه شونده در قالب جدول سازماندهی و براساس ارتباط و تناسبی که با هم داشتند، در قالب مؤلفه‌ها دسته‌بندی شدند (جدول ۲).

جدول ۲. خلاصه‌سازی مؤلفه‌های استخراج شده از مصاحبه‌شوندگان

مؤلفه	شاخص
سبک رهبری مشارکت جویانه	آموزش کار گروهی و جمعی در مدرسه، مشارکت دانش‌آموزان در برنامه‌ریزی سالانه، مشارکت مدیران با همکاران، دانش‌آموزان و اولیاء
آینده‌نگری	آینده‌نگری در برنامه درسی، شیوه‌های تدریس و امور مالی، آینده‌نگری در انتخاب شیوه‌های تربیتی
مدیریت تغییر و تحول	پرورش تفکر خلاق، نوآوری در شیوه‌های آموزشی و تربیتی، پرورش و تولید اندیشه‌های برتر، تغییر و تحول در شیوه‌های مدیریتی، نوآوری در شیوه‌های آموزشی و تربیتی، توجه مدیریت مدارس به تغییرات.
مدیریت ارتباطات	ارتباط مدرسه با سازمان‌ها و مؤسسات مردم نهاد، همدلی سازمانی در مدارس، مطلوبیت ارتباط بین دانش‌آموزان و دبیران
ویژگی‌های شخصیتی و فردی	توجه به خوشرویی و حسن اخلاق، توجه به انضباط کاری، توجه به سلامت روحی و روانی مدیران، اعتماد به نفس مدیران، آراستگی مدیران و معلمان
تمرکز و عدم تمرکز	اختیار مدیران در اتخاذ شیوه‌های تربیتی و آموزشی، عدم تمرکز در سیستم مدیریت

مدارس، اختیار در تصمیم‌گیری	
انعطاف‌پذیری مدیران در برخورد با همکاران، دانش‌آموزان و خانواده‌ها، انعطاف‌پذیری در برنامه‌ریزی‌ها، انعطاف‌پذیری در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها	انعطاف‌پذیری
بکارگیری اصول علم مدیریت، آشنایی مدیران با اصول تعلیم و تربیت، توجه به مدیریت دانش و سازمان یادگیرنده، برخورداری مدیران از بصیرت و دانش، بهره‌گیری مدیران از تئوری‌ها و نظریات علمی مدیریت	تئوری‌ها و نظریات علمی
امنیت شغلی، تعهد سازمانی، صداقت سازمانی، رضایت شغلی مدیران، کاهش استرس شغلی	اعتماد سازمانی
بکارگیری فناوری‌های نوین اطلاعات در امور تربیتی و آموزشی، میزان آشنایی و بکارگیری سواد اطلاعاتی در امور اداری و آموزشی،	فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات
اثربخشی و کارایی فعالیت‌های مدیریتی، تطابق آموزش با نیاز جامعه و بازار کار،	بهره‌وری
زمینه‌سازی برای رشد اخلاق و پرورش عاطفه در دانش‌آموزان، مشاوره و راهنمایی تحصیلی، توجه به سلامت روحی و روانی دانش‌آموزان، استفاده از روش‌های علمی برای به حداکثر رساندن استعدادها، ایجاد شادی و نشاط در مدرسه	مهارت‌های روانشناختی
جایگاه و منزلت اجتماعی مدیران، حقوق مناسب، مزایای شغلی، خدمات اجتماعی مدیران، رعایت حقوق شهروندی نسبت به مدیریت مدرسه	جایگاه و منزلت اجتماعی
پذیرش سیستم مدیریتی مدارس نسبت به خدمات مالی سازمان‌های مردم‌نهاد، پذیرش انتقادات و پیشنهادات خانواده‌ها،	سیستم باز

نتایج حاصل از جدول ۲ نشان داد که در این پژوهش براساس اطلاعات به دست آمده از طریق مصاحبه از خبرگان، ۱۴ مؤلفه‌ی اساسی (سبک رهبری مشارکتی، آینده‌نگری، مدیریت تغییر و تحول، مدیریت ارتباطات، ویژگی‌های شخصیتی و فردی، تمرکز و عدم تمرکز، انعطاف‌پذیری، تئوری‌ها و نظریات علمی، اعتماد سازمانی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، بهره‌وری، مهارت‌های روان‌شناختی، جایگاه و منزلت اجتماعی و سیستم باز) شناسایی و دسته‌بندی شدند.

ماحصل بخش کیفی، تولید پرسش‌نامه‌ی خبرگان با ۸۵ سوال و ۱۴ مؤلفه «سبک رهبری مشارکتی، آینده‌نگری، مدیریت تغییر و تحول، مدیریت ارتباطات، ویژگی‌های شخصیتی و فردی، تمرکز و عدم تمرکز، انعطاف‌پذیری، تئوری‌ها و نظریات علمی، اعتماد سازمانی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، بهره‌وری، مهارت‌های روان‌شناختی، جایگاه و منزلت اجتماعی و سیستم باز» می‌باشد.

ب) بخش کمی: در بخش کمی از پرسش‌نامه محقق ساخته استفاده شده است. این پرسش‌نامه که در مرحله کیفی با مطالعه مبانی نظری و مصاحبه با اساتید و خبرگان دانشگاه و آموزش و پرورش و نظر نهایی استاد راهنما تدوین گردید، به دلیل اصلاحات نهایی دارای ۷۲ سوال و ۱۴ مؤلفه «سبک رهبری مشارکتی، آینده‌نگری، مدیریت تغییر و تحول، مدیریت ارتباطات، ویژگی‌ها

های شخصیتی و فردی، تمرکز و عدم تمرکز، انعطاف‌پذیری، تئوری‌ها و نظریات علمی، اعتماد سازمانی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، بهره‌وری، مهارت‌های روان‌شناختی، جایگاه و منزلت اجتماعی و سیستم باز» می‌باشد که در طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد) طراحی شده است.

روایی صوری و محتوایی ابزار به تأیید متخصصان امر رسید. بدین‌صورت که محقق پس از مطالعه ادبیات پژوهش و شناسایی مؤلفه‌های اصلی، گویه‌های متناظر با هر متغیر را فهرست نمود و در اختیار پنج نفر از متخصصان و صاحب‌نظران امر قرار داد و سپس با نظرات آنان اصلاحات و تغییرات مورد نیاز را اعمال نمود و در نهایت به تأیید استاد راهنما رسیده است. پایایی ابزار نیز با استفاده از آزمون ضریب آلفای کرونباخ $0/83$ محاسبه شد که از لحاظ آماری معنادار و مورد تأیید می‌باشد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های تی تک نمونه‌ای، t مستقل و آزمون معادلات ساختاری استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

سوال یک: وضعیت ویژگی‌های سیستم مدیریت (سبک رهبری مشارکتی، آینده‌نگری، مدیریت تغییر و تحول، مدیریت ارتباطات، ویژگی‌های شخصیتی و فردی، تمرکز و عدم تمرکز، انعطاف‌پذیری، تئوری‌ها و نظریات علمی، اعتماد سازمانی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، بهره‌وری، مهارت‌های روان‌شناختی، جایگاه و منزلت اجتماعی و سیستم باز) در مدارس متوسطه چگونه است؟

جدول ۳. نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای برای سوال شماره یک

متغیر	حجم نمونه	میانگین نمونه	انحراف معیار	میانگین نظری	مقدار t	درجه آزادی	سطح معناداری
سبک رهبری مشارکت جویانه	۳۸۴	۳/۴۹۵	۰/۹۲۹	۳	۱۰/۴۵۵	۳۸۳	۰/۰۰۰
آینده‌نگری	۳۸۴	۳/۶۹۴	۰/۹۰۲	۳	۱۵/۰۷۸	۳۸۳	۰/۰۰۰
مدیریت تغییر و تحول	۳۸۴	۳/۲۸۶	۰/۹۷۷	۳	۵/۷۴۴	۳۸۳	۰/۰۰۰
مدیریت ارتباطات	۳۸۴	۳/۴۴۶	۰/۸۵۲	۳	۱۰/۲۵۶	۳۸۳	۰/۰۰۰
ویژگی‌های شخصیتی و فردی	۳۸۴	۳/۷۱۹	۰/۸۹۷	۳	۱۵/۷۰۹	۳۸۳	۰/۰۰۰
تمرکز و عدم تمرکز	۳۸۴	۳/۲۹۸	۰/۸۲۱	۳	۷/۱۱۸	۳۸۳	۰/۰۰۰
انعطاف‌پذیری	۳۸۴	۳/۸۸۳	۰/۶۸۴	۳	۲۵/۳۰۵	۳۸۳	۰/۰۰۰
تئوری‌ها و نظریات علمی	۳۸۴	۳/۲۹۶	۰/۹۱۹	۳	۶/۳۱۳	۳۸۳	۰/۰۰۰
اعتماد سازمانی	۳۸۴	۳/۵۱۲	۰/۹۲۵	۳	۱۰/۸۱۴	۳۸۳	۰/۰۰۰
فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات	۳۸۴	۳/۲۸۶	۰/۹۳۸	۳	۵/۹۷۹	۳۸۳	۰/۰۰۰

۰/۰۰۰	۳۸۳	۷/۱۶۷	۳	۰/۸۷۸	۳/۳۲۱	۳۸۴	بهره‌وری
۰/۰۰۰	۳۸۳	۷/۹۹۱	۳	۰/۸۸۵	۳/۳۶۱	۳۸۴	مهارت‌های روانشناختی
۰/۰۰۰	۳۸۳	۶/۹۲۶	۳	۰/۷۹۵	۳/۲۸۱	۳۸۴	جایگاه و منزلت اجتماعی
۰/۰۰۰	۳۸۳	۱۵/۰۴۴	۳	۰/۹۲۴	۳/۷۰۹	۳۸۴	سیستم باز

مطابق جدول ۳؛ چون در سطح اطمینان ۹۵٪ و خطای اندازه‌گیری $\alpha = 5\%$ با درجه آزادی $df=383$ سطح معناداری برای همه متغیرها $Sig < 0.05$ محاسبه شد، لذا تفاوت میانگین محاسبه شده با میانگین نظری ۳ معنادار می‌باشد. هم‌چنین مقایسه میانگین‌ها نشان می‌دهد که میانگین محاسبه شده همه متغیرها بیشتر از میانگین نظری است. بنابراین نتیجه‌گیری می‌شود که؛ «وضعیت ویژگی‌های سیستم مدیریت (سبک رهبری مشارکتی، آینده‌نگری، مدیریت تغییر و تحول، مدیریت ارتباطات، ویژگی‌های شخصیتی و فردی، تمرکز و عدم تمرکز، انعطاف‌پذیری، تئوری‌ها و نظریات علمی، اعتماد سازمانی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، بهره‌وری، مهارت‌های روانشناختی، جایگاه و منزلت اجتماعی و سیستم باز) در مدارس متوسطه بالاتر از متوسط است».

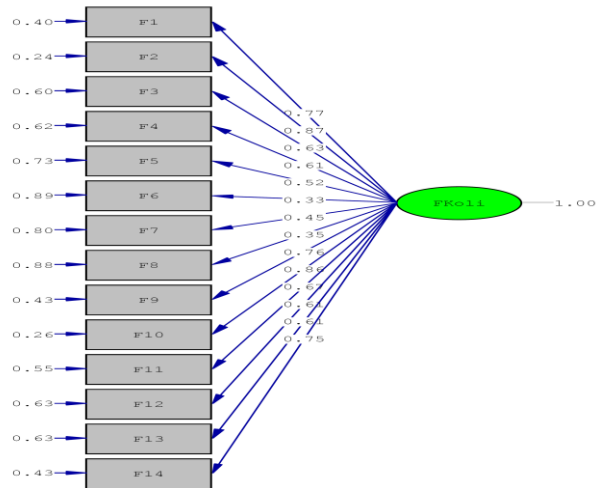
سوال دو: وضعیت ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه ایران چگونه است؟

جدول ۴. نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای در سوال شماره دو

متغیر	حجم نمونه	میانگین نمونه	انحراف معیار	میانگین نظری	مقدار t	درجه آزادی	سطح معناداری
ویژگی‌های سیستم مدیریت	۳۸۴	۳/۴۶۷	۰/۷۱۵	۳	۱۲/۸۲۲	۳۸۳	۰/۰۰۰

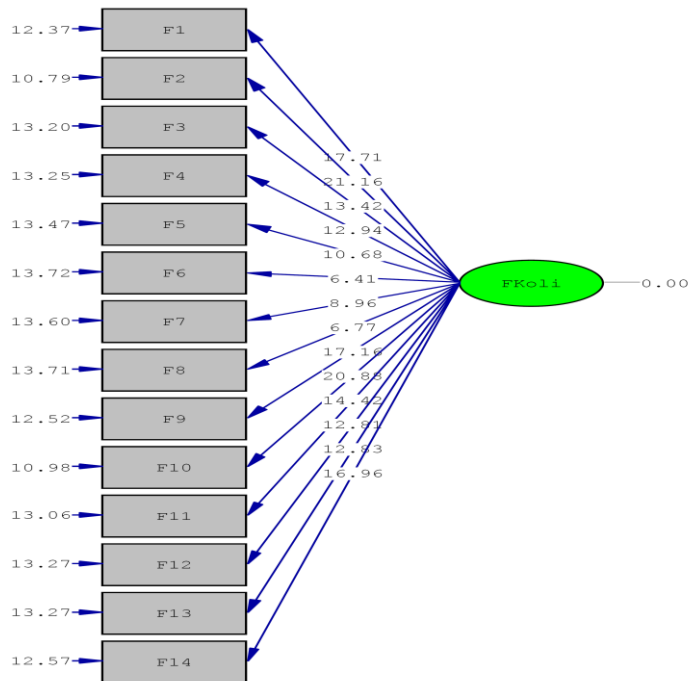
مطابق جدول ۴؛ چون در سطح اطمینان ۹۵٪ و خطای اندازه‌گیری $\alpha = 5\%$ با درجه آزادی $df=383$ سطح معناداری $Sig < 0.05$ محاسبه شد، لذا تفاوت میانگین محاسبه شده با میانگین نظری ۳ معنادار می‌باشد. هم‌چنین مقایسه میانگین‌ها نشان می‌دهد که میانگین محاسبه شده بیشتر از میانگین نظری است. بنابراین نتیجه‌گیری می‌شود که؛ «وضعیت ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه بالاتر از متوسط است».

هم‌چنین برای بررسی این سوال از آزمون معادلات ساختاری استفاده شد. میزان اثرگذاری به همراه ارزیابی الگوی یکپارچه و متعادل براساس روابط بین متغیرها با استفاده از نرم‌افزار لیزرل در نمودارهای ۱ و ۲ و جدول ۵ ارائه شده است.

Chi-Square=206.03, df=77, P-value=0.00000, RMSEA=0.079

نمودار ۱. برآورد ضرایب استاندارد در مدل

Chi-Square=206.03, df=77, P-value=0.00000, RMSEA=0.079

نمودار ۲. برآورد ضرایب آزمون t در مدل

جدول ۵. نتایج حاصل از یافته‌های مدل اندازه‌گیری در سطح معناداری ۰/۰۵ جهت برازش مدل

ردیف	شاخص	مقدار مطلوب	مقدار محاسبه شده	نتیجه آزمون
۱	برآورد نسبت خی دو بر درجه آزادی (X^2/DF)	$< 3/00$	۲/۶۸	تأیید
۲	ریشه میانگین مربع خطای برآورد (RMSEA)	$< 0/08$	۰/۰۷۹	تأیید
۳	شاخص برازش مدل (RMR)	$< 0/05$	۰/۰۲۴	تأیید
۴	شاخص نیکویی برازش (GFI)	$> 0/90$	۰/۹۱	تأیید
۵	شاخص برازش مدل (NFI)	$> 0/90$	۰/۹۵	تأیید
۶	شاخص برازندگی هنجار نیافته (NNFI)	$> 0/90$	۰/۹۲	تأیید
۷	شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)	$> 0/90$	۰/۹۵	تأیید
۸	شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI)	$> 0/90$	۰/۸۳	رد
۹	شاخص برازندگی افزایشی (IFI)	$> 0/90$	۰/۹۵	تأیید
۱۰	شاخص برازندگی نسبت (RFI)	$> 0/90$	۰/۹۲	تأیید

نتایج آزمون در نمودارهای ۱ و ۲ و جدول ۵ نشان می‌دهد که، مقدار آماره خی دو^۱ ۲۰۶/۰۳ و درجه آزادی^۲ ۷۷ و برآورد نسبت خی دو بر درجه آزادی^۳ برابر با ۲/۶۷۵ می‌باشد. چون در این شاخص مقدار کمتر از ۳ نشان‌دهنده مناسب بودن مدل است، بنابراین مدل مورد نظر، برازش مناسبی را نشان می‌دهد. هم‌چنین تقریب ریشه میانگین مربع خطای برآورد^۴ ۰/۰۷۹ است که در این شاخص، مقادیر کمتر از ۰/۰۸ بیانگر مناسب بودن مدل است. شاخص‌های خوب بودن مدل شامل: شاخص برازش تطبیقی^۵ ۰/۹۵، شاخص برازش نسبی^۶ ۰/۹۲ و شاخص نیکویی برازش^۷ ۰/۹۱ می‌باشد. در شاخص‌های ذکرشده، مقادیر بالای ۰/۹ نشان‌دهنده برازش مناسب مدل هستند. بنابراین به‌طور کلی می‌توان گفت مدل ارائه شده دارای برازش مناسب می‌باشد. هم‌چنین در سطح اطمینان ۹۵٪ و خطای اندازه‌گیری $\alpha=0/05$ چون $t > 1/96$ محاسبه شد، ضرایب استاندارد و اعداد معناداری، مورد تأیید قرار گرفته است.

1. Chi-Square (X^2)
2. Degrees of Freedom (DF)
3. Chi-Square/Degrees of Freedom (X^2/DF)
4. Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)
5. Comparative Fit Index (CFI)
6. Relative Fit Index (RFI)
7. Goodness of Fit Index (GFI)

بحث و نتیجه‌گیری

نیاز به مدیریت و رهبری در همه زمینه‌های اجتماعی محسوس و حیاتی است. این نیاز به‌ویژه در نظام‌های آموزش و پرورش اهمیت بسیار دارد؛ زیرا آموزش و پرورش نقش اساسی از لحاظ گردش امور جامعه و تداوم و بقای آن بر عهده دارد و رهبری و مدیریت اثر بخش لازمه تهیه و اجرای برنامه‌های آموزش و پرورش نتیجه بخش و کیفی است (علاقه‌بند، ۱۳۸۲). بنابراین مدیریت در دستگاه آموزش و پرورش نقش حیاتی در تحقق اهداف تعلیم و تربیت دارد. از طرفی دانش‌آموزانی که در مقطع متوسطه تحصیل می‌کنند بعد از اتمام این دوره، وارد جامعه و بازار کار شده و یا وارد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی می‌شوند. لذا مدیریت این مدارس باید تلاش فراوانی داشته باشند تا دانش‌آموزان در مسیر جامعه اخلاقی و معتقد به ارزش‌های معنوی تربیت شوند و توانائی دستیابی به اوج سعادت و نیز مشارکت در بهبود وضعیت جامعه را دارا شوند. بنابراین در این پژوهش ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه ایران مورد بررسی قرار گرفته است.

نتایج این پژوهش نشان داد که؛ وضعیت ویژگی‌های سیستم مدیریت (سبک رهبری مشارکتی، آینده‌نگری، مدیریت تغییر و تحول، مدیریت ارتباطات، ویژگی‌های شخصیتی و فردی، تمرکز و عدم تمرکز، انعطاف‌پذیری، تئوری‌ها و نظریات علمی، اعتماد سازمانی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، بهره‌وری، مهارت‌های روان‌شناختی، جایگاه و منزلت اجتماعی و سیستم باز) در مدارس متوسطه ایران بالاتر از متوسط است. این یافته با نتایج پژوهش‌های پیربائی و نیکنامی (۱۳۹۶) که نشان دادند ویژگی‌های مدیریتی، تخصصی، عمومی و عملکردی از ویژگی‌های انتصاب و ارتقای مدیران در آموزش و پرورش است و لبادی و آقاعلی‌خانی (۱۳۹۱)، که نشان دادند شخصیت، آگاهی و دانش و مهارت از عوامل موثر بر صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران مدارس به‌شمار می‌روند مطابقت دارد. هم‌چنین با نتایج پژوهش‌های حسین نژاد درزی (۱۳۹۱) که نشان داد بین سبک شخصیتی مدیران با سبک‌های مدیریت آموزشی در مدارس ابتدایی رابطه معناداری وجود دارد و موسی‌خانی، حمیدی و نجفی (۱۳۸۹) که نشان دادند مهارت‌های رهبری مهم‌ترین بعد مؤثر بر عملکرد مدیران آموزش و پرورش بوده است، در یک راستا قرار دارد.

آقاحسینی، سبحانی‌نژاد و عابدی (۱۳۸۵) در پژوهش‌های خود نشان دادند که ویژگی‌های فردی و شخصی مدیران در سطح بالاتر از متوسط بر اثربخش‌سازی مدیریت مدارس تأثیر دارد. این یافته با نتایج پژوهش حاضر مطابقت دارد. ابوجراد (۲۰۱۰)، در پژوهشی نشان داد صفات شخصیتی مدیران و رهبران با اثربخشی و موفقیت آن‌ها رابطه دارد. این یافته با نتایج پژوهش حاضر همسو می‌باشد. هم‌چنین با نتایج پژوهش‌های کرسنتیا توماس و ویجی پاندی (۲۰۰۷) که نشان دادند بین شخصیت و کارایی مدیران رابطه وجود دارد، مطابقت دارد. آرنولد و همکاران

(۲۰۰۷)، نیز در پژوهشی نشان دادند که سبک رهبری مشارکتی باعث ایجاد احساس سودمندی و مؤثر بودن در پیشبرد اهداف سازمان در مدیران و در نتیجه موجب ارتقاء بهزیستی روانی و جسمانی در آن‌ها می‌گردد. این یافته نیز همسو با نتایج پژوهش حاضر می‌باشد. در تبیین یافته پژوهش حاضر می‌توان گفت که امروزه در سیستم مدیریت مدارس، به شاخص‌های سبک رهبری مشارکتی، آینده‌نگری، مدیریت تغییر و تحول، مدیریت ارتباطات، ویژگی‌های شخصیتی و فردی، تمرکز و عدم تمرکز، انعطاف‌پذیری، تئوری‌ها و نظریات علمی، اعتماد سازمانی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، بهره‌وری، مهارت‌های روان‌شناختی، جایگاه و منزلت اجتماعی و سیستم باز تا حدودی بیشتر از گذشته توجه شده است لذا مطلوب و بالاتر از متوسط بودن وضعیت ویژگی‌های سیستم مدیریت در مدارس متوسطه ایران منطقی به نظر می‌رسد.

از محدودیت‌های اصلی در انجام این تحقیق، همکاری ضعیف برخی از مدیران و معلمان مدارس به علت‌هایی چون نداشتن انگیزه و مشغله زیاد بود. هم‌چنین محدود نمودن جامعه آماری به دبیران و مدیران مدارس متوسطه نیز از محدودیت‌های دیگر این تحقیق بود. لذا تکرار چنین پژوهشی در مقاطع آموزشی دیگر، پیشنهاد می‌شود. در پایان با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود که:

- مدیران و مسئولان آموزش و پرورش با برگزاری دوره‌های آموزشی، هر یک از شاخص‌های سیستم مدیریت را در مدارس ارتقا دهند، تا شاهد بهبود سیستم مدیریت در مدارس و نهایتاً بهبود بهره‌وری سازمانی باشیم.
- مدیران از حمایت‌های مادی و معنوی، مثل افزایش حقوق و حق مدیریت و ... برخوردار شوند.
- نسبت به تأمین امکانات رفاهی، و تسهیلات آموزشی مدیران اقدام گردد.
- دوره‌های آموزشی نسبت به بالا بردن سطح علمی و تخصصی مدیران برگزار گردد.
- مدیران و مسئولان آموزش و پرورش تفویض اختیار را که به ساختارهای اجتماعی مشارکتی نزدیک‌تر است، در دستور کار قرار دهند و حتی‌الامکان تعیین هدف‌ها و خط مشی‌ها را در مرکز و بقیه امورات آموزشی و تربیتی را به استان‌ها و مناطق واگذار نمایند.
- به حداقل رساندن ارسال بخشنامه‌های غیرضروری، بطوریکه عمده وقت مدیران مدارس متوسطه پاسخگویی به بخشنامه‌های بی‌ارزش می‌باشد.

منابع

- Abdollahi, H. (2014). General and professional features of high school principals in Iran. *Journal education and training*, 30(2), 93-116.
- Abujarad, I.Y. (2010). The Impact of Personality Traits and Leadership Styles on Leadership Effectiveness of Malaysian Managers. *Fort Hays State University, Academic Leadership Journal*, 8(2).
- Aghahoseini, T. Sobhaninejad, M. & Abedi, A. (2006). Factors Affecting the Effectiveness of Managing High School Schools in the Viewpoint of Managers and teachers. Two Monthly Scientific Articles of Daneshvar, Shahed University, 13(18). 76-57.
- Alagheband, Ali. (2003). *Principles of Educational Management*. Tehran: Payame Noor University Press.
- Arnold, A., Turner, N., Barling, J., Kelloway, E.K., & Mcee, M.C. (2007). Transformational leadership and psychological well-being: The mediating role of meaningful work. *Journal of Occupational Health Psychology*, 12(3), 193-203.
- Ashrafi S, Zaynabadi, H. (2017). The Roles of School Principals in Strengthening and Developing Thriving at Work among Teachers: A Mixed Method Research. *Journal of school Administration*, 5(1). 215-195.
- Brown, C. & Militello, M. (2016). Principal's perceptions of effective professional development in schools. *Journal of Educational Administration*, 6(4). 56-67.
- Bushman, J., Goodman, G., Briwn, Sh., & Drone, Sh. (2001). *How principal choose priorities, Educational leadership*. California testing.
- Crescentia, Thomas., & Vigay, Pandey. (2007). relationship between personality and managerial performance; *European Journal of Social Sciences*, 12(1).
- Farahbakhsh, S. Jafari Sarabi, M. Skamari, E. Gholami M. & Moradi, S. (2017). Collecting Professional-Scientific Proficiencies of Primary Schools Managers in Lorestan Province. *Journal of School Administration*, 5(1). 113-127.
- Hajipour abaei, N. Abolghasemi, M. Ghahramani, M. Saki, R. (2015). Explaining the native model of Kerman high school management. *Journal of research in educational systems*, 9(30). 27-62.
- Hosseinnejad Darzi, H. (2012). Investigating the Personality Relationship of Managers with Educational Management Styles in Primary Schools. Master's Degree in Management Education. Islamic Azad University, Sari Branch.
- Imani, J. (2012). Explaining the relationship between the managers' managerial skills with organizational climate of schools and teachers' job satisfaction from teachers viewpoints. *Journal of Educational Sciences*, 5(17). 45-73.
- Labadi, Zahra and Aghaalikhani, Elham. (2012). Factors Affecting the Competency and qualification of Secondary High School Principals in Malard County. *Quarterly Journal of Behavioral Sciences*, 2. 91-117.
- Mashayekhi, Habibollah, Khalkhali, Ali and Farajollahi, Narges. (2010). Comparison of personality traits of successful and unsuccessful managers of high schools in Mazandaran province. *Quarterly Journal of Educational Psychology*, Islamic Azad University, Tonekabon Branch, 1(4). 7-23.
- McDaniel, S.H., Bogdewic, S.P., Holloway, R.L., & Hepworth, J. (2009). The Architecture of Alignment: Leadership and the Psychological Health of Faculty. *Faculty Health in Academic Medicine*, 3(1), 55-71.

- Mousakhani, Morteza, Hamidi, Naser and Najafi, Zahra. (2010). Prioritizing the factors affecting the performance of education managers using multiple decision techniques (hierarchical analysis and linear assignment of Breda). *Quarterly Journal of Educational Innovation*, 34(9). 127-154.
- Ned Felandes. (2005). The impact of management style on interaction with teachers and students. *international Jurnal of Management*; 25(1).
- Ng. S.W, & Chan, T.K. (2014). Continuing professional development for middle leaders in primary schools in Hong Kong. *Journal of Educational Administration*, 52 (6). 869 – 886.
- Niknami, M., Pour Zahir, A.T., Delavar, A., Ghaffari Majlj, M. (2009). Design and evaluation of causal models of educational administrators' innovation and Creativity in Tehran. *Quarterly Journal of New Approaches in Educational Adminastration, Marvdasht Islamic Azad University*, 2(5),1-28.
- Piryaei, H. & Niknami, M. (2016). A model for Improving Appointment and Promotion System of Staff and Line Managers in Education Department. *Journal of Management and Planning in Educational Systems*, 10 (1). 9-28.
- Reston, V.A. (2015). National Policy Board for Educational Administration. Professional Standards for Educational Leaders. *American Association of Colleges of Teacher Education*.